

postane iz obeh takorekoč najboljši panj. Kdor ima panje s premanjkljivim satovjem, naj kar preloži čebele trotočca v eden ali več panjev. Priporoča se obenem, da se postavijo v obližju čebelnjaka napajalna korita. Ta korita naj se napolnijo najpogrežj z mahom in potem z vodo. Ko pridejo čebele pit, se v tem koritu ne morejo potopiti, ker zabrani to mah. „Prim. Gosp.“

## S katerimi umetnimi gnojili naj gnojimo v spomladi?

Po lastnih izkušnjah zapisal Vižanski Škerlec pri Veliki Nedelji. Po gostu je slišati med kmeti na spomlad, da jim primanjkuje hlevskega gnojila, s katerimi bi gnojili ovsu, detelji in jaremu ječmenu. Kupiti umetna gnojila je kmetu res težko pri tolikih plačilih ki se dandanes kmetu nalagajo; to čuim tudi jaz kot kmetovalec. Znam pa tudi kakor drugi kmeti, da brez potrebne hrane ne more ne žival in nobena poljska rastlina dobiti in povolnih uspehov prinesiti. Ker se pa veliko govori in pišari o učinku umetnih gnojil, si dovolim tudi jaz, da naznanim cenj. tovaršem kmetovalcem, da se dobro povprečno stroški pri kupovanju umetnih gnojil tudi pri spomladanskih rastlinah in to pravim iz lastnih večletnih izkušenj. Da me bodete razumeli: umetna gnojila priporočam le onim, katerim primanjkuje hlevski gnoj.

Če se torej hoče v spomladi ovsu ali ječmenu z umet. gnojili z dobrim uspehom gnojiti, tedaj se naj vzamejo gnojila, ki se v zemlji hitro raztope, da lahko rasilne njih redilne snovi takoj užijejo in ki imajo vse tri redilne snovi v sebi; te so: kalij, fosfor in dušik. Ako bi gnojil v spomladi s takšnimi gnojili, ki počasi delujejo nitratov pravih uspehov. Redilne snovi dotičnega gnojila se v zemlji sicer ne zgubijo, ampak ostanejo nazaj za sledečo kulturo in tako dobi potem vsaka rastlina nekaj, nobena pa zadostne popotne hrane. Ako bi hotel to tukaj natančno povedati koliko gnojil bo pač treba vzeti za to in ono in za vsako kulturo posebej, potem bi bil člašek zelo dolg in ker primanjkuje prostora, naj zadostuje kratko povedano sledeče:

Poskusi, ki sem jih napravil skozi več let pri različnih rastlinah, so pokazali, da potrebuje ovsa in jaremu 150—200 kg kalijeve soli, 400—500 kg superfosfata in 150—200 kg čilnega soli priračunano na en hektar. Najboljše kaže, ako se kal. sol in superfosfat 14 dni pred setvijo plitvo, podorjeto, ali pa 14 dni pred setvijo po vrh zavlači. Čilski soliter se pa poseje ena tretjina ob času setve, druga pa za tri tedne pozneje in tretji del čil. sol. se potroši zopet za kake tri tedne, to pa vsigdar ko so rastline suhe, kajti na mokrih soliter obvesi, ter jih lahko osmoli.

Pri poskush z umet. gnojili, ki sem jih napravil tudi skozi več let pri detelji se je na najboljšo obneslo gnojenje: 150 kg kal. soli, 500 kg superfosfata in 150 kg čil. solitera gnojeno na 1 hektar. Umetna gnojila se seveda lahko rabijo tudi tedaj pri zgoraj omenjenih kulturah, če se je dotična zemlja že z živinskim gnojem pognojila; zadostujeta pa potem približno dve tretjini prej navedenih množin.

## Gospodarske.

**Deželna šola za pletenje na Bregu pri Ptujju.** Dež. odbor je l. 1907 na posvetu gospe Leskoshcheg na spodnjem Bregu pri Ptujju nasadil 1 1/2 hektarja zemlje z najboljšimi vrstami vrbe za pletenje. S tem je zvezana tudi šola za pletenje korb. Kot neposredni vodja je nastavljen g. Franc Horvath, pristojen iz z radgonskega okraja, katerega je deželni odbor pustil izobraziti na c. k. šoli za pletenje na Dunaju. Od l. 1907 obiskalo je trimesečni tečaj, ki je trajal vsako leto od 1. decembra pa do konca februarja, skupaj 24 učencev v starosti od 16 let naprej. Učenci iz vseh delov dežele so bili zastopani in so nastale stroške za učence večinoma okrajni zastopi nosili. Za manjšo število učencev nosil je stroške deželni odbor. Znašali so ti troški 30 K za učenca in na mesec. V tem letu obiskalo je 7 učencev tečaj. Učilo se je med časom tečaja pletenje vseh gospodarskih korb, nadalje korb za grozdje, sadje, pošiljave, transporte, potovanja, papir, perilo, pohištvo za vrt, korbice za namizni knič itd. Vsak učenec zamore zdaj take korbice delati. Dan 28. februarja izvršil je g. dež. sadjarji in vinogradniški ravnatelj Anton Stiegler, ki ima vrhovno nadzorstvo, zaključek letošnjega tečaja in je z lepim nagovorom učence odlovil ter se je po tem spravevala razdelilo. Te slavnosti se je udeležil tudi deželni poslanec g. Jos. Ornič. Zelo želeli bi bilo, ako bi posamezni okrajni zastopi dežele poslali na svoje stroške večje število učencev k prihodnjemu tečaju, ki se prične s 1. decembrom 1911. Na ta način bi se velikokratno platarsko delo po celi deželi razširilo. Mnogo denarja, ki se danes za platarske izdelke izdaja, ostalo bi v deželi. Končno bodi še omenjeno, da podučuje g. platarski mojster Horvath tudi viničarske šolarje v Skalici pri Konjicah, v zgornji Radgoni in v Silberbergu pri Leibntzu v mesecih avgust, september in oktober v pletenju korb.

**V čem se razlikuje Tomaževa žlindra od superfosfata?** Tomaževa žlindra je, kakor superfosfat, v prvi vrsti fosforatno gnojilo, dasiravno se nahaja v nji še kakih 50 odst. porabnega apna. Fosforova kislina Tomaževa žlindra se pa ne topi v vodi, kakor superfosfatova fosforova kislina, zato je marsikateri mislil, da vsled tega ni mnogo vredna. Potom mnogostevilnih poskusov pa se je končno dognalo, da je fino semleta Tomaževa žlindra vendar izborna umetno fosforovo gno-

jilo, ker se topi v njej nahajajoča fosforova kislina v prav šibkih kislinah in pa kislih solih, ki jih izločujejo rastlinske korenine. Seveda pa ni vsaka žlindra enaka, a najboljše je takšna, ki vsebuje vsaj 80 odst. v citronovi kislini raztopne fosforove kisline. Naši prvi kmetijski kemiki pravijo, da je fosforova kislina prejavljene Tomažove žlindre tako izdatna in toliko vredna, kakor superfosfatova v vodi raztopna fosforova kislina. Zajamčeno čista Tomaževa žlindra se prodaja izključno v plombaranih vrečah.

**Kakšna umetna gnojila in koliko teh naj se vzame na površino 1 ha na naslednje poljske pridelke:** Oves. Dasiravno raste ovsa tudi na slabši zemlji, vendar se priporoča, pognojiti mu z umetnimi gnojili, kajti ovsa troške bogato povrne. Ovsu koristi posebno poleg drugih gnojil še kakšno dušeno gnojilo, kakor na pr. žvepleno-kisli amonijak. Za gnojenje naj se vzame kakih 400—500 kg superfosfata ali pa Tomaževa žlindra, 150 kg žvepl.-kisl. amonijaka ali pa solitra. Na peščenih zemljah pa obenem še 150 do 200 kg 40 odst. kalijeve soli. Krompir zahteva dobro pognojeno zemljo, posebno pa kalija, zato se mu mora močno pognojiti. Navadno se gnoji krompirju s hlevskim gnojem, ali vendar je dobro, če se pomaga še z umet-

nimi gnojili, posebno pa še zato, ker se to jako dobro izplača. Krompir potrebuje lahko raztopne in hitro delujoče hrane. Če se namerava gnojiti za krompir s hlevskim gnojem, se priporoča vzeti še kakih 150—200 kg superfosfata, 150—200 kg 40 odst. kalijeve soli in 80—100 kg žvepleno-kislega amonijaka ali pa čilnega solitra. Ako se hoče rabiti samo umetna gnojila, se priporoča vzeti 300 kg superfosfata ali pa žlindre, 250 kg 40 odst. kalijeve soli in 100—200 kg žvepleno-kislega amonijaka ali pa solitra. Za lahke zemlje naj vzame do 300 kg kalijeve soli, za težke pa superfosfata do 350 kg. Za deteljo, če se ni pognojila njiva že v jeseni s Tomaž. žlindro in kajnotom, naj se pognoji o setvi s 300—500 kg superfosfata ali žlindre in 150—200 kg 40 odst. kalijeve soli.

**Črna gnolba na sadju.** Gotovo visi pri marsikaterem sadjerejcu še danes nekaj gnilih jabolč ali hrušk na sadnem drevju, ki pa niso rujave, ampak črne. To bolezen povzroča neka posebna glivica, katera prezimi in se, ko sadje cvete, razreže porotom strosov po celem drevesu. Da se spravi to bolezen z drevja naj se mladika na kateri visi tako bolno sadje, odreže s takim sadjem vred kakih 10 cm pod plodom, čimprej mogoče in nato sežge.

# Ta inserat

153

ima zanimanje za vsacega izobraženega človeka in i Vi morate vedeti, kaj držite kaj na higijeno trupla, da je v Vaši hiši zanesljivo desinfekcijsko sredstvo neobhodno potrebno. Bolezni (kakor šarlah, tifus, kolera, koze, ošpice itd.), rane, nalezljive bolezni, opekline, se najdejo dostikrat. Za desinfekcijo na bolnikovi postelji, za antiseptične obveze ran, oteklin, bul, za irigacijo dam in za prepreženje nalezljivosti, za stalno rabo pri vsaki vrsti desinfekcije, za odstranjenje duha, je najbolj primerni **znanstveno** opetovano preizkušeni in po celem svetu znani, kot **najboljše** desinfekcijsko sredstvo sedanosti priznani

## LYSOFORM.

Ker vpliva hitro in gotovo, ker se zamore brez škode od vsakogar rabiti, ker diši **prijetno** aromatično, ker **ne** škoduje koži kakor druga desinfekcijska sredstva, ker je pa tudi **jako ceno**, priporočajo to sredstvo večidel zdravniki in se rabi radevoljno v vsaki hiši. V **originalnih steklenicah** (zeleno jazo za vse 3 leta. Naslov: F. Pristavnik, Oplotnica pri Poličanah. 257

**apotekah in drožerijah** monarhije. Napravite poiskus! Zapomnite, da „Lysiform“ slabi duh in znoj takoj in gotovo odstrani!

**Novo! „PFEFFERMINZ-LYSOFORM“** Izvrstno desinfekcijsko sredstvo za vsako-dnevno rabo za usta in zobe je aromatično in sivo dišeči

v steklenicah à K 1-60. Konzervira zobe, daje ustam prijetni okus in odstrani hitro ter zanesljivo slabi duh izust.

Podučno, od znamenitega zdravnika spisano knjižico o „zdravju in desinfekciji“ dobite po **kemiku Hubmann, Dunaj XX. Petraschgasse 4**, znanstvenem referentu Lysiform-tovaren, takoj zastoj in franko, ako ponjo pišete.

Gospodom zdravnikom vzorce in literaturo vsak čas zastoj in franko!

## Loterijske številke.

Gradec, dne 4. marca : 4, 34, 37, 61, 10.  
Trst, dne 11. marca : 18, 84, 33, 8, 47.

Zdravje in desinfekcija, to je naslov od znamenitega zdravnika sestavljene zanimive knjižice, ki jo na zahtevo zastoj in franko takoj pošljem. Pišite mi! A. C. Hubmann, Dunaj XX, Petraschgasse 4.

Nizje cene krmilnih sredstev potom primernih tarifnih ukrepov je stara zahteva kmetijstva, kateri je železnisko ministerstvo zdaj vsaj deloma ugodilo. Odredbeni list za železnice in parabrodstvo obsega v svoji številki od 2b. svečana 1911 razglas znižanja tarifov v prometu za razna krmilna sredstva. Od teh imenovati je v prvi vrsti krmilo „Lucullus“ za svinje, katerim se bode pri oddaji celih vagonov po določbah tarifnega razreda C ravnalo. Ta prenarredba pomeni znižanje voznine do 30 in 35%, pri večji oddaljenosti. Gotovo se bode valed tega to krmilno sredstvo še mnogo splošneje rabilo. V interesu naše domače svinjereje je to le pozdraviti; kajti to krmilo je jako vplivno in racionalno krmilno sredstvo.

## Pozor!

Mojim cenjenim kupcem v mestu in na deželi bodi naznájeno, da se vrši v kratkem oblastveno nadzorovanje glede pravilnosti in ajhanja tehnic ter grihtov.

Priporočam se tedaj za prevzete popravkov in ajhanja vseh tehnic in grihtov po najnižjih cenah.

## Anton Kossar

stavbeni in umetni ključar, izdelovanje tehnic (Brückenwagen) in dratovih mrež, l. konc. vodovodni instalator, obl. zapris. izvedenec, Celje Grazerstrasse 47. 267

## Alois Heu Maribor,

Burggasse 4, trgovina s kolesi in orodjem. Najcenejši nakupni vir za vse dele koles.

„Überdecken“ od 5 K naprej. „Luftslauhi“ od 3-50 K naprej. Zvonci, svetilke, orodje, potrebščine za reparaturo itd. Vse vrste orodja najceneje. 6 cevni revolverji od 6 K naprej. 264

Zahtevajte cenik zastoj!

## Sprejme se 2 močna kovača za kovaškega učenca.

Fant je vsega prost. Priiskribim jaz za vse 3 leta. Naslov: F. Pristavnik, Oplotnica pri Poličanah. 257

## Zeleno cepljenje

na podlagi portalis, mosler, muskatelec, gutted, silvanec, kupuje v vsaki množini Haus Posch, Maribor, Kärntnerstrasse 20. 255

## Cepljene trte

in sicer: burgunder, mosler, laski rizing, mali rizing, silvanec, ruhlander, krajčevski grozd, portugizec, traminec, muskatelec, se dobiva pri P. Srebr. Maribor. 256

## Mizarskega pomočnika

za hišno opravo, tako tudi enega

## = učenca =

za mizarsko obrt, sprejmeta takoj Georg Kobale, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 264

## Lepo posestvo,

obstoječe: stanovalna hiša, gospodarsko poslopje, hlev za 2 kravi in več svinj, šupa, vse z opako krito, njive travniki, sadno drevje, trte, lepa lega, 1/2 ure od Celja, za 8000 K prod. Polovica svote lahko ostane. Več v hiši št. 96 Dornbichl b. Cilli. 263

## Pri živčnih boleznih

bodenju v strani in trganju v udih ima na mnogih klinikah praktično preiskušeni

**Ichtiomentol** nedosežen zdravilni vpliv. 5 steklenic franko 10 K. — Edina razpošiljatev skozi ces. svetn. in apotekarja.

S. Edelmann, Sambor Riegplatz št. 39. 854

## Pridna prodajalka,

zmožna obeh deželnih jezikov, in učenec iz poštnih družine se sprejmeta takoj pri Jos. Teppi, trgovina z mešanim blagom v Vitanju. 263

## Krojaški pomočnik

se sprejmeta na deželi takoj ali tudi po Veliki noči v stalno delo. — Naslov pove uprava „Štajerca“. 265

## Naturno čebelsko strd

5 kg. K 10- Franko pošilja Johan Oder, čebelar v št. Lovrenca nad Mariborom. 268